Canllaw i athrawon ar hunanwerthuso ysgol

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

www.cymru.gov.uk

Pecyn y Cyfnod Sylfaen

Dd.
Nodiadau canllaw Setiau Data Craidd Cymru Gyfan

Fersiwn 1.0 Tachwedd 2012

Rhagor o wybodaeth

Dylid cyfeirio ymholiadau am y pecyn hwn at:

Y Gangen Gwybodaeth a Gwella Ysgolion
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ

Ffôn: 029 2082 6014

e-bost: IMS@cymru.gsi.gov.uk

Copïau ychwanegol

Mae'r ddogfen hon ar gael o wefan Llywodraeth Cymru yn **dysgu.cymru.gov.uk**

ISBN digidol 978 0 7504 8324 7
© Hawlfraint y Goron 2012
WG17118

Set Ddata Graidd Cymru Gyfan
Y Cyfnod Sylfaen

Nodiadau Cyfarwyddyd

Trosolwg

Mae Effeithiolrwydd a Gwella Ysgolion yng Nghymru wedi'u seilio ar ffocws cryf ar hunanwerthuso, her a chymorth.

Nod Set Ddata Graidd Cymru Gyfan yw darparu cyfres gyson a chytbwys o ddadansoddiadau cyd-destunol a gefnogir gan gyfarwyddyd a hyfforddiant. Fe'u bwriadwyd i helpu ysgolion i hunanwerthuso a gwella perfformiad ac i lywio gwaith gydag Estyn, Swyddogion Gwella'r Awdurdodau Lleol a chonsortia.

Cynlluniwyd Set Ddata Graidd Cymru Gyfan i ddarparu dadansoddiadau o'r Cyfnod Sylfaen a'r cyfnodau allweddol, a chanlyniadau arholiadau allanol mewn fformatau sefydlog ac i gymharu perfformiad trwy ddefnyddio ystod o ffactorau cyd-destunol. Mae'r adroddiadau wedi'u cynllunio i fod yn hygyrch i bawb sy'n rhan o'r broses hunanwerthuso ysgolion. Mae'r adroddiadau hefyd yn cefnogi'r Fframwaith Effeithiolrwydd Ysgolion trwy gyfrannu at ddatblygu diwylliant perfformiad uchel a thrwy hwyluso'r gwaith o rannu arferion da. Byddant hefyd yn cefnogi fframwaith arolygu 2010 Estyn trwy gyfrannu at weithdrefnau hunanwerthuso ysgolion a thrwy ddarparu setiau data cyson ar gyfer ysgolion a thimau arolygu.

Teuluoedd o Ysgolion

Nododd adroddiad 2008 Estyn na allai pob ysgol fynd ati yn hawdd i ystyried ei pherfformiad yn erbyn ysgolion tebyg a rhannu arferion da gan nad oes gan lawer o awdurdodau lleol gytundeb ffurfiol rhwng yr awdurdod lleol ac ysgolion i rannu data perfformiad yn agored a/neu gan nad oedd yna ysgolion addas i gymharu â nhw yn yr ardal.

Er mwyn hwyluso'r gwaith o rannu arferion da, mae Set Ddata Graidd Cymru Gyfan yn cynnwys data perfformiad cymharol sydd wedi'u casglu o ysgolion mewn cyd-destunau tebyg. Sefydlwyd 'teuluoedd' ysgolion trwy grwpio ysgolion yn seiliedig ar faint ac ar ddarpariaeth ieithyddol yn gyntaf, ac yna o fewn pob grŵp lefel uchel caiff ysgolion eu rhoi mewn trefn ddisgynnol, yn ôl gwerthoedd mynegrif 'her', a gyfrifir fel a ganlyn:

- 50% x cyfran y disgyblion o oedran ysgol statudol sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim; ynghyd â
- 30% x cyfran y disgyblion o oedran ysgol statudol sy'n byw mewn ardal a gaiff ei chyfrif fel ardal sydd o blith yr 20% o'r ardaloedd mwyaf difreintiedig yng Nghymru gan ddefnyddio Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC); ynghyd â
- 10% x cyfran y disgyblion o oedran ysgol statudol sy'n destun gweithredu gan yr ysgol a mwy neu sydd â datganiad o anghenion addysgol arbennig (AAA); ynghyd â

- 10% x cyfran y disgyblion o oedran ysgol statudol sydd un ai'n newydd i'r iaith Saesneg (neu'r Gymraeg lle y bo'n berthnasol), sydd wrthi'n ei chaffael neu sy'n meithrin cymhwysedd.

Yn achos y tri newidyn cyntaf, defnyddir cyfartaledd tair mlynedd o ddata o CYBLD 2008-2010, tra defnyddir data CYBLD 2010 yn unig ar gyfer y pedwerydd newidyn (casglwyd y data hyn am y tro cyntaf yn 2009 felly nid ydynt mor gadarn).

Caiff amddifadedd ei fesur gan ddefnyddio Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC) 2008, felly caiff disgyblion â chod post yn Lloegr eu heithrio o rifiadur ac enwadur yr ail newidyn.

Unwaith y caiff yr ysgolion eu rhoi yn eu trefn gan ddefnyddio'r mynegrif hwn, cânt eu rhannu'n grwpiau o oddeutu 11 er mwyn ffurfio'r teuluoedd. O fewn pob teulu, aelod cynta'r teulu yn y grŵp yw'r un â'r her fwyaf a'r olaf yn y grŵp yw'r un â'r her leiaf.

Bydd y meini prawf a ddefnyddir i greu'r grwpiau'n sicrhau bod aelodau'r teuluoedd yn debycach i'w gilydd yn ystadegol, gan sicrhau cymariaethau mwy teg. Trwy gymharu perfformiad eich ysgol gydag ysgolion eraill yn eich teulu, dylech allu nodi cryfderau a gwendidau'ch ysgol yn well. Dylech hefyd allu nodi ysgolion yn eich teulu sydd wedi cyflawni gwell deilliannau mewn meysydd penodol. Bydd gwybod enwau'r ysgolion yn eich teulu'n eich galluogi i gysylltu â nhw i ofyn am gyngor ac i nodi arferion da. Hwyrach y bydd ysgolion yn eich teulu'n cysylltu â chi at ddibenion tebyg. O 2011 ymlaen bydd rhestr o'r holl deuluoedd ac aelodau'r teuluoedd ar gael drwy Ffynnon a'r awdurdodau lleol er mwyn hwyluso'r gwaith o rannu arferion da.

Cadwyd y teuluoedd yn sefydlog am dair blynedd o 2010 ymlaen er mwyn rhoi digon o amser i ddatblygu perthynas rhwng ysgolion. Mae'r gwaith o ddatblygu teuluoedd o ysgolion yn cyd-fynd â'r egwyddorion yn y Fframwaith Effeithiolrwydd Ysgolion ac yn galluogi ysgolion i rannu arferion da'n fwy effeithiol. Nid yw'n atal trefniadau o fewn consortiwm neu glwstwr lleol. Yn hytrach, mae'n ehangu ac ategu cyfleoedd eraill i ledaenu arferion da.

Nid oes bwriad i ddefnyddio'r wybodaeth hon fel modd o greu 'tablau cynghrair'. O ganlyniad, mae hi'n bwysig cynnal cyfrinachedd a pheidio â chaniatáu i gyrff allanol ddefnyddio data teuluoedd ysgolion at unrhyw ddiben o'r fath.

Egwyddorion Cyffredinol

Er mwyn cyflawni gwaith hunanwerthuso effeithiol, mae'n rhaid i ysgolion ofyn tri phrif gwestiwn:

1. Pa mor dda rydym yn ei wneud?
2. Beth sydd angen ei wella?
3. Beth sy'n rhaid i ni ei wneud i wella?

Gall y pecyn data eich helpu i ateb y cwestiynau hyn yn y ffyrdd canlynol:

- Mae'r graffiau perfformiad yn dangos canlyniadau cyfredol a thueddiadau perfformiad eich ysgol dros bum mlynedd. Mae'r graffiau hefyd yn dangos ystod o gymariaethau pwysig. Bydd hyn yn eich galluogi i ystyried canlyniadau'ch ysgol yn erbyn perfformiad lleol a chenedlaethol, yn ogystal ag yn erbyn deilliannau ysgolion yn eich 'teulu'.
- Gall cymharu'ch canlyniadau â chanlyniadau ysgolion tebyg nodi cryfderau penodol a meysydd i'w datblygu h.y. meysydd y gellir eu gwella. Mae'n anochel y bydd gwahaniaethau go iawn (canran) mewn perfformiad yn amrywio o flwyddyn i flwyddyn. Felly, dylid canolbwyntio ar dueddiadau a gwahaniaethau cymharol mewn perfformiad er mwyn pennu cryfderau a meysydd sy'n destun pryder.
- Gall archwilio'r dulliau dysgu ac addysgu a ddefnyddir mewn ysgolion sy'n perfformio'n dda ac sy'n debyg o ran cyd-destun nodi strategaethau a fyddai'n helpu'ch ysgol i wella.

Nid yw data ar eu pen eu hunain yn debygol o ddarparu atebion i faterion a nodwyd. Yn hytrach, maent yn codi cwestiynau ac mae'n bosibl y gall yr atebion i'r cwestiynau hynny ddatrys y problemau dan sylw. Dim ond yr ysgolion eu hunain all ateb y rhan fwyaf o'r cwestiynau, a hynny wrth ystyried data ar lefel perfformiad disgyblion ac ystod eang o wybodaeth gyd-destunol a all effeithio ar ganlyniadau disgyblion. Mae'r setiau data yn yr adroddiadau'n deillio o ddata lefel disgyblion sydd eisoes yn cael eu cadw mewn canolfannau. Bydd hyn yn galluogi ysgolion i ganolbwyntio ar eu dadansoddiadau mewn meysydd penodol ac ar gyfer disgyblion unigol wrth archwilio materion sylfaenol a nodir yn yr adroddiadau.

Defnyddio'r Setiau Data

Cyflwynir y data mewn ffordd ddarluniol lle'n bosibl fel y gellir nodi tueddiadau a phatrymau'n haws ac fel bod yr wybodaeth yn hygyrch i gynulleidfa eang. Lle bo graffiau'n amhriodol, mae tablau o ddata rhifiadol wedi'u symleiddio a'u cyflwyno mewn fformat cyson.

Nod y nodiadau cyfarwyddyd canlynol yw eich helpu i ddehongli'r tablau a'r graffiau yn eich pecyn data ysgol. Mae enghreifftiau o bob rhan o'r pecyn wedi'u cynnwys ac esboniadau wedi'u trefnu o dan dri phennawd:

1. **Beth mae'r graff yn ei ddangos?** – I ehangu ar deitl y graff i'ch helpu i ddeall a dehongli.

2. **Pam mae hyn yn bwysig?** – I nodi prif ddiben y data.

3. **Cwestiynau'r data –** I awgrymu cwestiynau i gwestiynu'r data. Mae cwestiynau nodweddiadol yn cynnwys:

- Beth yw'r tueddiadau ar gyfer Meysydd Dysgu neu ddangosyddion perfformiad eraill?
- Ym mha Feysydd Dysgu neu ddangosyddion perfformiad y mae disgyblion yn perfformio orau?
- Ym mha Feysydd Dysgu neu ddangosyddion perfformiad nad yw disgyblion yn perfformio cystal?
- Sut ydym yn cymharu â'r cyfartaledd lleol?
- Sut ydym yn cymharu â'r cyfartaledd cenedlaethol?
- Sut ydym yn cymharu ag ysgolion tebyg (h.y. meincnodi)?
- Pa ffactorau cyd-destunol a all fod wedi effeithio ar ddeilliannau disgyblion yn yr ysgol?

Cofiwch nodi themâu dros amser ac ar draws grwpiau o ddisgyblion neu Feysydd Dysgu ac ystyried materion a all godi yn y graffiau mewn cyd-destun.

Dim ond rhan o'r stori a geir yn y pecyn data; dylai pob ysgol, gyda chefnogaeth gan yr awdurdod lleol, ei ystyried ochr yn ochr â thystiolaeth a gwybodaeth leol arall er mwyn llywio gwaith hunanwerthuso, pennu targedau a chynllunio mewn ysgolion.

Byddem yn croesawu'ch adborth, cysylltwch â ni yn IMS@wales.gsi.gov.uk

Rhybuddion Iechyd

Mae angen bod yn ofalus iawn wrth ddehongli data, yn enwedig mewn perthynas â'r canlynol:

Cohortau bach

Mae cohortau bach yn golygu y bydd gan bob disgybl bwysoliad canrannol uchel. Mae'n debygol y bydd disgyblion unigol yn y cohortau hyn yn amrywio o ran rhyw, oedran a gallu. Yn ogystal, hwyrach na fydd gan rai cohortau unrhyw fechgyn, merched na disgyblion hyd yn oed. Gall cyfuniad o'r ffactorau hyn amharu ar ganlyniadau cohortau a thueddiadau ysgolion. O ganlyniad, hwyrach na fydd hi'n bosibl llunio casgliadau o ddadansoddiad sy'n seiliedig ar grwpiau bach iawn o ddisgyblion e.e. -

Siart 1

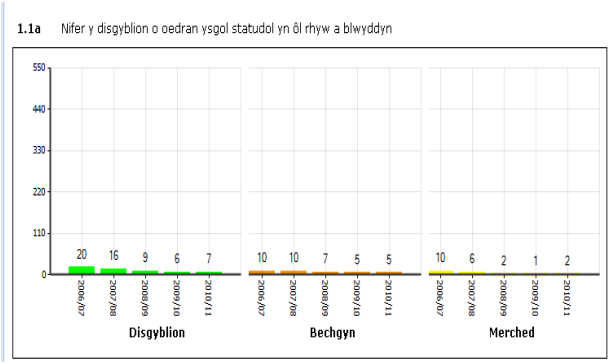

Siart 2

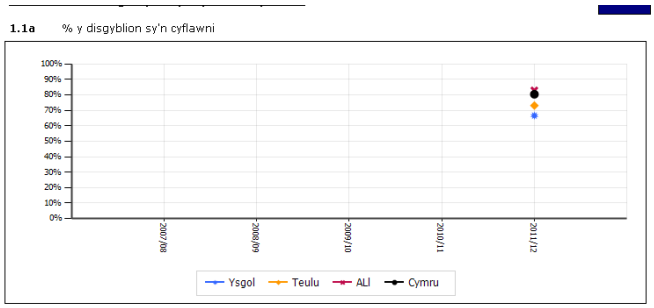

Mae Siart 1 yn dangos mai 7 disgybl yn unig oedd yn y cohort yn 2011, sef 5 bachgen a 2 ferch. Yn yr un modd, 6 disgybl yn unig oedd yn 2010.

Mae Siart 2 yn dangos perfformiad Dangosydd y Cyfnod Sylfaen (DCS) ar gyfer ysgol arall â chohort fach. Nid oes llinell tueddiad ar y siart hon ac mae hynny'n dangos mai 2011/12 oedd blwyddyn gyntaf yr asesiadau a gynhelir gan athrawon ar ddiwedd y Cyfnod Sylfaen. Yn y dyfodol gallai naid fawr mewn perfformiad rhwng y naill flwyddyn a'r llall fod oherwydd y nifer bach iawn o ddisgyblion yn y cohort asesu.

Data Coll

Hwyrach y bydd hi'n ymddangos bod rhywfaint o ddata wedi'u hepgor ar gyfer rhai ysgolion e.e. data coll am Iaith, Llythrennedd a Sgiliau Cyfathrebu mewn Cymraeg/Saesneg. Yn yr achos hwn, naill ai nid oedd gofyn i'r ysgol asesu neu nid oedd gan yr ysgol unrhyw ddisgyblion yn gymwys i gael eu hasesu yn y naill iaith neu'r llall; nid oedd unrhyw ddisgyblion yn gymwys i gael eu hasesu yn y flwyddyn honno yn y Cyfnod Sylfaen, neu nid oedd gan yr ysgol Gyfnod Sylfaen.

Data ar goll ar gyfer teuluoedd ysgolion

Efallai na fydd rhai graffiau yn dangos pob aelod o'r teulu ar yr echelin x, neu byddant yn dangos aelodau'r teulu ar yr echelin x ond heb ddata.

a) Rhai aelodau o'r teulu ar goll

Bydd hyn yn digwydd pan fo aelod o'r teulu (ysgol) â llai na phum disgybl sy'n cyfrannu at y mesur. Mewn achos felly, atelir y data er mwyn osgoi datgelu, sydd hefyd yn atal yr aelod o'r teulu rhag ymddangos ar yr echelin x.

Lle bo llai o aelodau o'r teulu i'w dangos ar y siart, bydd pob bar ar gyfer aelodau eraill o'r teulu yn ymddangos yn lletach ar system Ffynnon er mwyn llenwi'r lle sydd ar gael. Mae'r graff cyntaf isod 1.1b yn enghraifft o hyn. Mae hyn yn golygu nad oes bwlch amlwg i'w weld ar gyfer yr aelod o'r teulu sydd wedi'i atal.

b) Aelodau o'r teulu yn bresennol ond heb ddata

Bydd hyn yn digwydd pan fo'r data yn sero ar gyfer yr aelod hwnnw o'r teulu ar gyfer y siart benodol honno. Gallai hyn fod am fod gan y teulu gymysgedd o ysgolion babanod, iau a chynradd felly ni fydd gan rai ysgolion ganlyniadau ar gyfer y Cyfnod Sylfaen neu gyfnodau allweddol. Hefyd, gallai fod nad oes dim data i'w dangos ar gyfer aelod penodol o'r teulu ar gyfer dangosydd penodol – efallai am nad oedd dim canlyniadau (dim disgyblion yn y cohort asesu) neu werth perfformiad o sero.

Mewn enghreifftiau eithafol, gall cyfuniad o gohortau bach iawn olygu nad yw graffiau ar gyfer y gwahaniaeth rhwng y rhywiau yn benodol yn dangos llawer o ddata o gwbl. Yn yr enghraifft isod (graff 1.1.c), nid oes gan yr un aelod o'r teulu wahaniaeth rhwng y rhywiau i'w ddangos:

- Dangosir yr ysgol 'darged' fel llinell goch
- Mae gan ddau aelod arall o'r teulu fechgyn a merched ill dau ond mae'r gwahaniaeth rhwng y rhywiau yn sero. Dangosir y rhain ar yr echelin ond heb ddata.
- Nid yw aelodau eraill o'r teulu yn ymddangos am fod ganddynt lai na phum bachgen neu ferch, neu'r ddau, sy'n cyfrannu at y dangosydd hwn, ac felly wedi'u hatal.

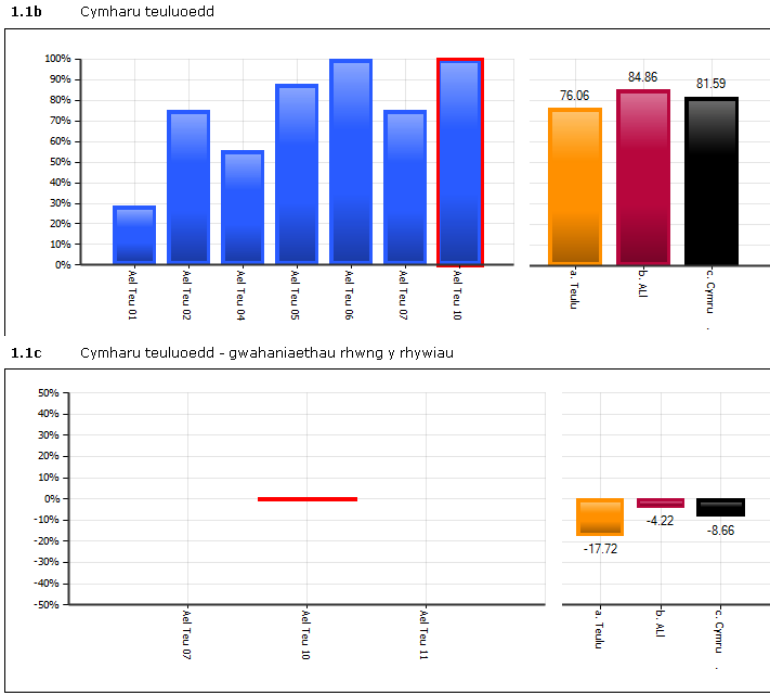

Ysgolion â dosbarthiadau/unedau AAA wedi'u dynodi gan yr Awdurdod Lleol

Er bod cyfran y disgyblion sydd ar y cam gweithredu gan yr ysgol a mwy neu sydd â datganiad AAA yn un o'r meini prawf ar gyfer sefydlu teuluoedd o ysgolion, nid yw presenoldeb dosbarthiadau AAA yn faen prawf. Dylech ystyried yr effaith y gall hyn ei chael wrth werthuso'ch data.

Pwyntiau degol ar siartiau

Mae pob siart wedi'i gyfrifo i ddau le degol. Er hynny mae'n bosibl y bydd rhai siartiau yn dangos labeli data i un pwynt degol neu i sero pwynt degol. Y rheswm am hyn yw na all y system ddangos y 0 (sero) terfynol ar ôl y pwynt degol. Er enghraifft, bydd 90.00 yn ymddangos fel 90 a bydd 90.10 yn ymddangos fel 90.1.

Gwybodaeth Gyd-destunol am Ysgolion

Siart 1.1a **Niferoedd Disgyblion - Ysgol** 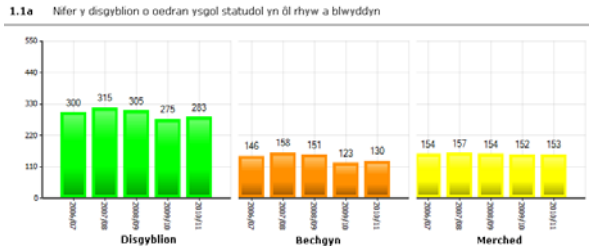 	**Beth mae'r graff yn ei ddangos?** Mae'r graff yn dangos cyfanswm y disgyblion ar y gofrestr yn eich ysgol ar gyfer y pum mlynedd diwethaf fel y'u cofnodwyd yn natganiad CYBLD mis Ionawr. **Pam mae hyn yn bwysig?** Ar y cyfan, mae hyn yn adlewyrchu maint yr ysgol a sut mae niferoedd disgyblion wedi newid dros y blynyddoedd diwethaf. **Cwestiynu'r data** A yw niferoedd disgyblion wedi newid dros amser? A oes yna duedd gynyddol neu ostyngol? A yw niferoedd y disgyblion sy'n cofrestru'n debygol o newid? A oes yna ddosbarthiadau sy'n cael eu haddysgu ar y cyd? A yw hyn wedi effeithio ar ddysgu neu safonau? A oes yna ddosbarthiadau sydd wedi'u rhannu? A yw hyn wedi effeithio ar ddysgu neu safonau?
Siartiau 1.1b **Ethnigrwydd** 1.1b Cyfran y disgyblion yn ôl cefndir ethnig, 2010: Ysgol 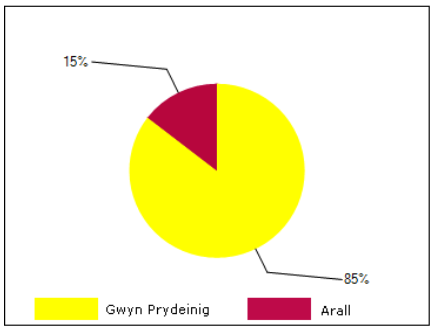 Cyfran y disgyblion yn ôl cefndir ethnig, 2010: Awdurdod lleol 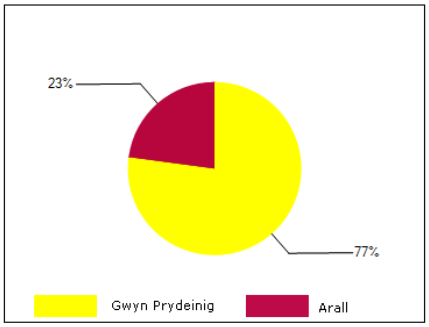 	**Beth mae'r graff yn ei ddangos?** Mae'r siart cylch yn dangos cyfrannau'r disgyblion Gwyn Prydeinig a'r disgyblion o gefndiroedd ethnig eraill (cyfunol) yn eich ysgol fel y'u cofnodwyd yn natganiad CYBLD mis Ionawr 2012. Dangosir ffigurau cymedrig yr awdurdod lleol yn yr ail siart cylch. **Pam mae hyn yn bwysig?** Hwyrach y bydd gan ddisgyblion o wahanol gefndiroedd ethnig anawsterau dysgu penodol e.e. mewn llythrennedd. Hwyrach y bydd rhaid i ysgolion ddarparu cymorth ac adnoddau ychwanegol i fynd i'r afael â'r anawsterau hyn. Hwyrach y bydd gan rai grwpiau ethnig ganlyniadau cyrhaeddiad gwaeth nag eraill. **Cwestiynu'r data** Pa gyfrannau o ddisgyblion sy'n dod o wahanol gefndiroedd ethnig? Sawl disgybl sy'n dod o wahanol gefndiroedd ethnig? Sut mae hyn yn cymharu â'r awdurdod lleol? Sut mae cyrhaeddiad grwpiau lleiafrifoedd ethnig yn cymharu â disgyblion eraill yn yr ysgol? A yw deilliannau perfformiad yn amrywio rhwng disgyblion o wahanol grwpiau ethnig? A oes gan ddisgyblion penodol neu grwpiau penodol o ddisgyblion anghenion addysgol ychwanegol? A oes cymorth ac adnoddau ychwanegol wedi'u darparu ar gyfer y rhain? A yw hyn wedi effeithio ar addysgu a dysgu yn yr ysgol? A yw hyn wedi effeithio ar ddeilliannau cyffredinol disgyblion? A oes unrhyw newid diweddar wedi bod yn nifer neu gyfran y disgyblion o wahanol grwpiau ethnig? A fydd y niferoedd yn newid yn y dyfodol agos?
Siartiau 1.1c **Lefel Caffael Iaith**	**Beth mae'r graff yn ei ddangos?** Mae'r siart cylch yn dangos cyfrannau'r disgyblion yn eich ysgol ar wahanol lefelau o ran caffael iaith i'r rhai nad ydynt yn 'rhugl' eto na 'heb broblemau' yn y Gymraeg neu'r Saesneg fel y'u cofnodwyd yn natganiad CYBLD mis Ionawr 2012.

<table>
<tr>
<td>
1.1c Cyfran y disgyblion yn ôl lefel iaith 2010 (D.S. gweler eich datganiad CYBLD i gael nifer y disgyblion Saesneg fel Iaith Ychwanegol) : Ysgol

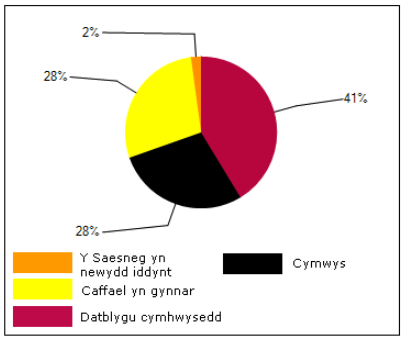

Cyfran y disgyblion yn ôl lefel iaith 2010: Awdurdod lleol

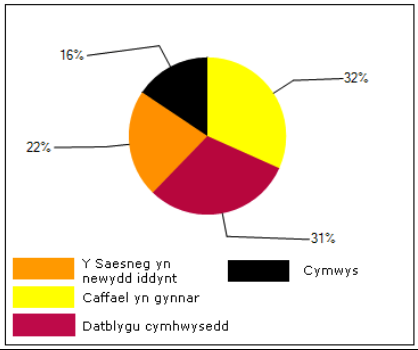

</td>
<td>
Dangosir ffigurau cymedrig yr awdurdod lleol yn yr ail siart cylch.

Noder: mae’r siart hwn yn cynrychioli dosbarthiad disgyblion ‘SIY’ yn unig – NID statws caffael iaith yr ysgol gyfan neu’r cohort.

Pam mae hyn yn bwysig?
Mae lefelau caffael iaith yn dangos pa mor rhugl y mae disgyblion (yn y Gymraeg neu’r Saesneg). Yn ei dro, mae hyn yn effeithio ar eu sgiliau llythrennedd cyffredinol. Mae sgiliau llythrennedd da yn galluogi disgyblion i gael mynediad haws i’r cwricwlwm ysgol ac i sicrhau gwell deilliannau.

Cwestiynu’r data
Pa gyfran o ddisgyblion sydd ar bob lefel caffael iaith?
Sawl disgybl sydd ar bob lefel caffael iaith?
Sut mae hyn yn cymharu â’r awdurdod lleol?
Sut mae cyrhaeddiad grwpiau iaith penodol yn cymharu â disgyblion eraill yn yr ysgol?
A oes gan ddisgyblion penodol neu grwpiau penodol o ddisgyblion anawsterau llythrennedd penodol?
A oes cymorth ac adnoddau ychwanegol wedi’u darparu? A yw hyn wedi effeithio ar addysgu a dysgu yn yr ysgol?
A yw hyn wedi effeithio ar ddeilliannau cyffredinol disgyblion?
A oes unrhyw newid diweddar wedi bod yn nifer neu gyfran y disgyblion ar wahanol lefelau caffael iaith?
A fydd y niferoedd yn newid yn y dyfodol agos?
</td>
</tr>
<tr>
<td>
Siart 1.2a

Anghenion Addysgol Arbennig

1.2a % y disgyblion sy’n derbyn darpariaeth AAA yn ôl blwyddyn

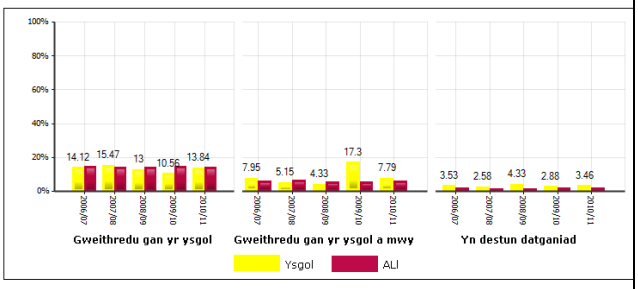

</td>
<td>
Beth mae’r graff yn ei ddangos?
Mae’r graff yn dangos cyfran y disgyblion yn eich ysgol sydd wedi’u dynodi ag AAA ac sy’n rhan o gynllun gweithredu gan yr ysgol, gweithredu gan yr ysgol a mwy neu sydd â datganiadau am y pum mlynedd diwethaf fel y’u cofnodwyd yn natganiadau CYBLD mis Ionawr. Hefyd, dangosir y ffigurau cymedrig ar gyfer yr awdurdod lleol.

Pam mae hyn yn bwysig?
Hwyrach y bydd disgyblion ag AAA o dan anfantais sylweddol o ran eu cynnydd dysgu a’u cyrhaeddiad. Yn ei dro, gall hyn effeithio ar ddeilliannau’r Cyfnod Sylfaen.

Cwestiynu’r data
Pa gyfran o ddisgyblion sydd ym mhob cyfnod AAA?
Sawl disgybl sydd ym mhob cyfnod AAA?
Sut mae nifer y disgyblion â datganiadau’n cymharu â’r awdurdod lleol?
Sut mae cyrhaeddiad grwpiau AAA yn cymharu â disgyblion eraill yn yr ysgol?
A oes unrhyw dueddiadau amlwg?
Beth yw’r rhagfynegiadau ar gyfer niferoedd AAA yn y dyfodol?
A oes cymorth ac adnoddau ychwanegol wedi’u darparu ar gyfer disgyblion ag AAA?
A yw hyn wedi effeithio ar addysgu a dysgu yn yr ysgol?
A yw hyn wedi effeithio ar ddeilliannau cyffredinol disgyblion?
</td>
</tr>
<tr>
<td>
Siart 1.2b

Hawl i FSM a grwpiau meincnodi FSM
</td>
<td>
Beth mae’r graff a’r tabl yn ei ddangos?
Mae 5 grŵp meincnodi cenedlaethol ar gyfer ysgolion cynradd yn seiliedig ar gyfran y disgyblion sydd â hawl i dderbyn prydau ysgol am ddim (FSM). Mae’r tabl yn dangos y 5 grŵp
</td>
</tr>
</table>

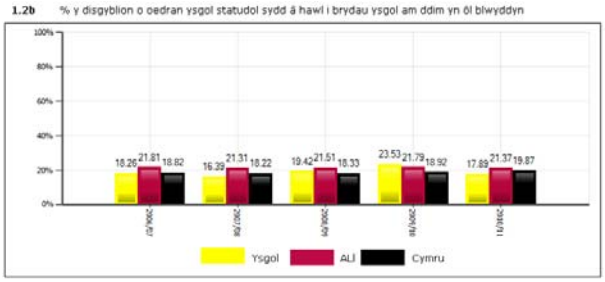

Grŵp meincnodi FSM - disgyblion oedran ysgol statudol sy'n gymwys am FSM

Pennawd	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
1) Hyd at, a chan gynnwys, 8%					
2) Dros 8%, hyd at, a chan gynnwys 16%					
3) Dros 16%, hyd at, a chan gynnwys 24%	18.26	16.39	19.42	23.53	17.89
4) Dros 24%, hyd at, a chan gynnwys 32%					
5) Dros 32%					

meincnodi, ffigur canrannol cyfartalog eleni ar gyfer y disgyblion sydd wedi derbyn prydau ysgol am ddim yn eich ysgol a y flwyddyn ddiwethaf ac ym mha grwp(iau) yr oedd eich ysgol. Mae'r graff yn dangos y ffigur canrannol cyfartalog eleni ar gyfer y disgyblion sydd wedi derbyn prydau ysgol am ddim yn eich ysgol am y flwyddyn ddiwethaf o'i gymharu â'r ffigurau cymedrig ar gyfer yr awdurdod lleol a Chymru.

Pam mae hyn yn bwysig?
Mae grwpiau meincnodi prydau ysgol am ddim yn galluogi'r broses o gymharu deilliannau perfformiad rhwng ysgolion tebyg. Gall newid yng nghanran y disgyblion sydd â hawl i brydau ysgol am ddim achosi ysgol i symud i wahanol grŵp meincnodi ac effeithio ar ei pherfformiad meincnodi.

Cwestiynu'r data
A yw grŵp meincnodi'r ysgol wedi newid dros amser?
A yw hyn wedi effeithio ar berfformiad meincnodi cenedlaethol yr ysgol?
A yw'r ysgol yn cael mantais neu anfantais o fod ar frig neu ar waelod yr amrediad prydau ysgol am ddim?
A yw canran y disgyblion sydd wedi derbyn prydau ysgol am ddim yn eithriadol e.e. 65%? Sut mae hyn wedi effeithio ar ddeilliannau disgyblion?

Siartiau 1.3a

Niferoedd Carfannau - Blwyddyn 2

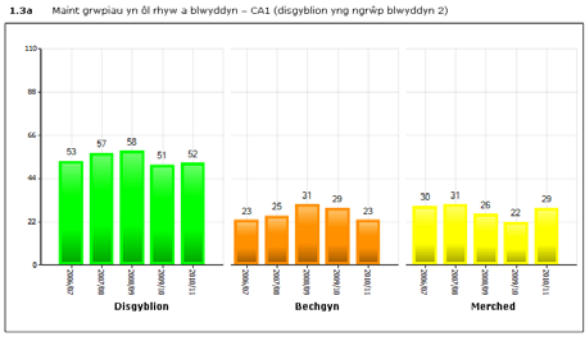

Beth mae'r graff yn ei ddangos?
Mae Siart 1.3a yn dangos cyfanswm disgyblion, y bechgyn a'r merched ym Mlwyddyn 2 yn eich ysgol am y pum mlynedd diwethaf fel y'u cofnodwyd yn natganiadau CYBLD mis Ionawr.
Pam mae hyn yn bwysig?
Mae gan bob disgybl bwysoliad sy'n cyfrannu at ganlyniadau.
Mae gan ddisgyblion mewn carfannau llai bwysoliad uwch.
Gall cymharu perfformiad ychydig o ddisgyblion yn unig fod yn ystadegol annibynadwy.
Mae niferoedd y bechgyn a'r merched yn y garfan yn bwysig gan fod merched yn cael gwell deilliannau na bechgyn ar y cyfan. Gall cyfran uchel o fechgyn neu ferched mewn carfan amharu ar y canlyniadau cyffredinol o gymharu â blynyddoedd eraill.
Cwestiynu'r data
Beth yw'r pwysoliad ar gyfer pob disgybl, bechgyn a merched?
Beth yw cyfran y bechgyn a'r merched yn y garfan?
A oes yna wahaniaeth mewn perfformiad rhwng bechgyn a merched?
Beth yw dosbarthiad oedran y bechgyn a'r merched? (mae disgyblion hŷn yn perfformio'n well fel arfer).
A oes gan unrhyw ddisgyblion anghenion dysgu ychwanegol (ALN)?
A oes unrhyw rai o'r ffactorau hyn wedi effeithio ar ddeilliannau?

Tabl 1.3b

Perfformiad Cryno yn y Cyfnod Sylfaen

Beth mae'r tabl yn ei ddangos?
Mae'r tabl yn dangos cyfran y disgyblion sydd wedi cyflawni Deilliant 5 neu uwch yn y Cyfnod Sylfaen ar gyfer pob un o'r Meysydd Dysgu yn eich ysgol dros y flwyddyn ddiwethaf, a'r cymedrau am y llynedd ar gyfer yr awdurdod lleol a Chymru.

Pam mae hyn yn bwysig?
Mae'r tabl yn eich galluogi i gymharu deilliannau disgyblion ar Ddeilliant 5 neu uwch â'r rheini yn lleol ac yn genedlaethol.

1.3b % y disgyblion a gyrhaeddodd Deilliant 5 y CS neu'n uwch ym mhob Maes Dysgu yn y CS

	Ysgol	ALl	Cymru
Teitl	2011/12	2011/12	2011/12
Dangosydd y Cyfnod Sylfaen	74.07	79.85	80.47
Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu yn Saesneg	75.00	84.99	83.44
Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu yn y Gymraeg	86.67	80.08	85.93
Datblygiad Mathemategol	81.48	86.94	86.64
Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol	74.07	91.77	90.84

Cwestiynu'r data

Sut mae perfformiad yr ysgol yn 2012 yn cymharu â pherfformiad yn yr awdurdod lleol ac yng Nghymru?

Beth allai fod yn gyfrifol am y perfformiadau hyn e.e. a oes unrhyw strategaethau seiliedig ar Feysydd Dysgu wedi'u defnyddio yn yr ysgol?

A oes unrhyw ffactorau cyd-destunol a all fod wedi effeithio ar berfformiad yn y Maes Dysgu hwn?

Data Perfformiad Ysgolion

Siart 1.1a **Perfformiad yn y Cyfnod Sylfaen – DCS** 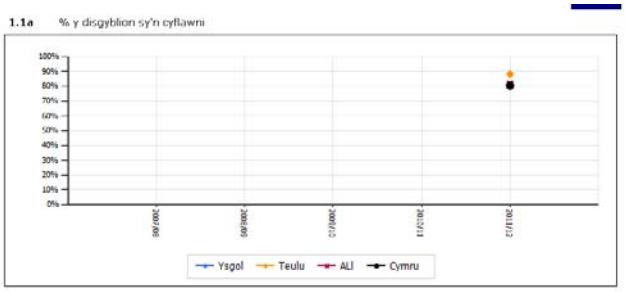	**Beth mae'r graff yn ei ddangos?** Mae'r graff yn dangos cyfran y disgyblion sydd wedi cyflawni Dangosydd y Cyfnod Sylfaen (DCS) yn eich ysgol am y flwyddyn ddiwethaf, ynghyd â'r cymedrau ar gyfer eich teulu ystadegol, yr awdurdod lleol a Chymru. **Pam mae hyn yn bwysig?** Mae'r DCS yn mesur cyrhaeddiad cyffredinol. Er mwyn cyflawni'r DCS, mae'n rhaid i ddisgyblion gael eu hasesu ar Ddeilliant disgwyliedig y Cyfnod Sylfaen neu well (h.y. Deilliant 5 y Cyfnod Sylfaen) mewn Iaith, Llythrennedd a Sgiliau Cyfathrebu yn Gymraeg neu mewn Iaith, Llythrennedd a Sgiliau Cyfathrebu yn Saesneg, Datblygiad Mathemategol a Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol. Bydd y deilliannau DCS ar gyfer yr ysgol bob amser yn cael eu cyfyngu gan y Maes Dysgu lle mae perfformiad ar ei isaf. Mae'r graff yn eich galluogi i gymharu deilliannau DCS yr ysgol â'r rheini mewn ysgolion tebyg eu cyd-destun, yn lleol ac yn genedlaethol. **Cwestiynu'r data** Sut mae perfformiad yr ysgol yn cymharu â pherfformiad yr ysgolion yn y teulu, yr awdurdod lleol ac yng Nghymru? Beth yw'r tebygrwydd? Beth yw'r gwahaniaethau? Beth allai fod yn gyfrifol am y rhain e.e. y Maes Dysgu lle mae perfformiad ar ei wannaf? A oes unrhyw ffactorau cyd-destunol a all fod wedi effeithio ar berfformiad yn y DCS?
Siartiau 2.1a, 3.1a, 4.1a a 5.1a **Perfformiad yn y Cyfnod Sylfaen – Meysydd Dysgu** 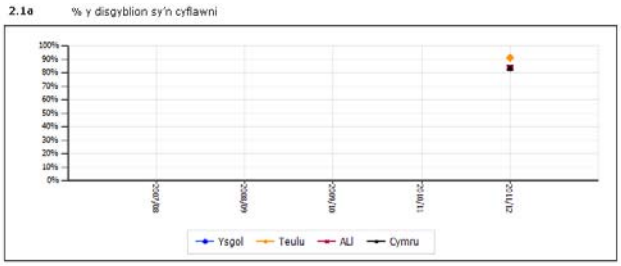	**Beth mae'r graffiau'n ei ddangos?** Mae'r graffiau'n dangos cyfran y disgyblion sydd wedi cyflawni Deilliant 5+ mewn Meysydd Dysgu yn eich ysgol, ynghyd â'r cymedr ar gyfer eich teulu ystadegol, yr awdurdod lleol a Chymru. **Pam mae hyn yn bwysig?** Mae'r graff yn eich galluogi i gymharu deilliannau disgyblion ar Ddeilliant 5+ â'r rheini mewn ysgolion tebyg eu cyd-destun, yn lleol ac yn genedlaethol. **Cwestiynu'r data** Sut mae perfformiad yr ysgol yn cymharu â pherfformiad yn yr awdurdod lleol ac yng Nghymru? Beth yw'r tebygrwydd? Beth yw'r gwahaniaethau? Beth allai fod yn gyfrifol am y rhain e.e. a oes unrhyw strategaethau seiliedig ar Feysydd Dysgu wedi'u defnyddio yn yr ysgol? A oes unrhyw ffactorau cyd-destunol a all fod wedi effeithio ar berfformiad yn y Maes Dysgu hwn?
Siart 1.1b, 2.1b, 3.1b, 4.1b a 5.1b **Cymharu Ysgolion y Teulu – Meysydd Dysgu'r Cyfnod Sylfaen**	**Beth mae'r graffiau'n ei ddangos?** Mae'r graffiau'n dangos cyfran y disgyblion sydd wedi cyflawni Deilliant 5+ yn y DCS a'r Meysydd Dysgu yn eich ysgol yn 2012, ynghyd â'r deilliannau ar gyfer aelodau'ch teulu ystadegol a'r cymedrau ar gyfer eich teulu ystadegol, yr

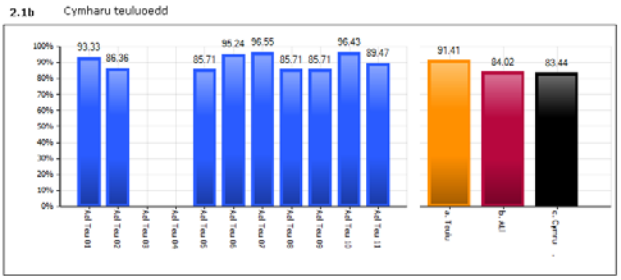

awdurdod lleol a Chymru.

Pam mae hyn yn bwysig?
Mae ysgolion teulu'n debyg o ran cyd-destun, felly gellir disgwyl y bydd deilliannau perfformiad yn debyg hefyd. Trwy gymharu deilliannau go iawn, gallwch nodi'r ysgolion hynny sydd â lefelau perfformiad uwch. Gall hyn adlewyrchu arferion neu strategaethau effeithiol a ddefnyddir mewn Meysydd Dysgu penodol yn yr ysgolion hynny.

Cwestiynu'r data
Sut rydym yn cymharu ag ysgolion eraill y teulu?
Beth yw ein Meysydd Dysgu cryfaf a gwannaf?
A oes yna batrwm i'r cymariaethau hyn?
Pa rai o ysgolion y teulu sydd â'r deilliannau gorau mewn gwahanol Feysydd Dysgu?
A yw rhai o ysgolion y teulu'n fwy cyson o ran cael gwell deilliannau? Pam felly?

Siart 1.1c, 2.1c, 3.1c, 4.1c a 5.1c

Cymharu Ysgolion y Teulu – Gwahaniaethau rhwng y Rhywiau

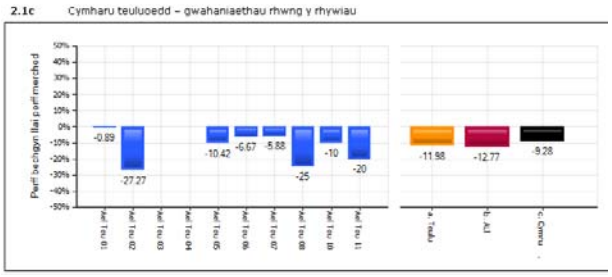

Beth mae'r graffiau'n ei ddangos?
Mae'r graffiau'n dangos y gwahaniaethau mewn perfformiad (fel gwahaniaethau pwyntiau canrannol) ar Ddeilliant 5+ rhwng bechgyn a merched yn 2012 yn y DCS a'r Meysydd Dysgu yn eich ysgol, ynghyd â'r gwahaniaethau ar gyfer eich teulu ystadegol a'r cymedrau ar gyfer eich teulu ystadegol, yr awdurdod lleol a Chymru. Noder yn y graffiau bod:

- gwerth sero yn golygu nad oes gwahaniaeth rhwng perfformiad bechgyn a merched
- gwerth negyddol yn golygu bod bechgyn yn perfformio'n waeth na merched
- gwerth cadarnhaol yn golygu bod bechgyn yn perfformio'n well na merched
- mae aelod coll o'r teulu yn dynodi bod y data wedi'u hatal am fod llai na phum bachgen neu lai na phum merch, neu'r ddau.

Pam mae hyn yn bwysig?
Ar y cyfan, mae merched yn cyflawni gwell deilliannau yn y Cyfnod Sylfaen na bechgyn. Mae hi'n bwysig datblygu a gweithredu strategaethau i wella perfformiad bechgyn. Mae ysgolion teulu'n debyg o ran cyd-destun, felly gellir disgwyl y bydd gwahaniaethau rhwng y rhywiau'n debyg hefyd. Trwy gymharu deilliannau go iawn, gallwch nodi'r ysgolion hynny sydd â llai o wahaniaethau rhwng y rhywiau. Gall hyn adlewyrchu arferion neu strategaethau effeithiol a ddefnyddir yn yr ysgolion hynny.

Cwestiynu'r data
Sut rydym yn cymharu ag ysgolion eraill y teulu?
Pa Faes/Meysydd Dysgu sydd â'r gwahaniaeth mwyaf neu leiaf rhwng y rhywiau?
A oes yna batrwm yn y cymariaethau?
Pa rai o ysgolion y teulu sydd â'r gwahaniaethau lleiaf rhwng y rhywiau mewn gwahanol Feysydd Dysgu?
A yw rhai o ysgolion y teulu'n fwy cyson o ran llai o wahaniaethau rhwng y rhywiau? Pam felly?
A yw'r ysgol neu ysgolion eraill yn y teulu wedi gweithredu unrhyw strategaethau i fynd i'r afael â gwahaniaethau rhwng y rhywiau?
A yw'r rhain wedi effeithio ar wahaniaethau rhwng y rhywiau?

Siartiau 2.2a, 3.2a, 4.2a a 5.2a **Deilliannau Perfformiad ar Ddeilliant 6+ y Cyfnod Sylfaen** 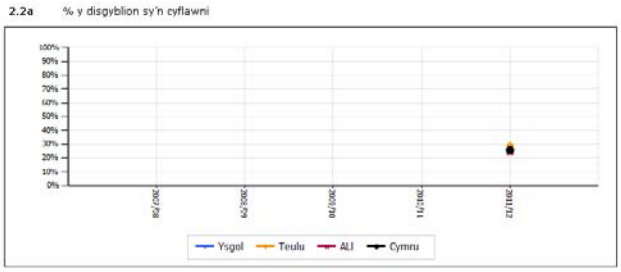 	**Beth mae'r graffiau'n ei ddangos?** Mae'r graff yn dangos cyfran y disgyblion sydd wedi cyflawni Deilliant 6+ mewn Maes Dysgu yn eich ysgol yn y flwyddyn ddiwethaf, ynghyd â'r cymedrau ar gyfer eich teulu ystadegol, yr awdurdod lleol a Chymru. **Pam mae hyn yn bwysig?** Mae nifer y disgyblion sy'n cyflawni deilliannau uwch y Cyfnod Sylfaen yn cynyddu ar y cyfan. Mae angen i ysgolion ddisgwyl llawer gan ddisgyblion a monitro eu deilliannau ar lefelau uwch y Cyfnod Sylfaen. Mae'r graff yn eich galluogi i gymharu deilliannau disgyblion ar Ddeilliant 6+ â'r rheini mewn ysgolion tebyg eu cyd-destun, yn lleol ac yn genedlaethol. **Cwestiynu'r data** Sut mae perfformiad yr ysgol yn cymharu â pherfformiad yn yr awdurdod lleol, yng Nghymru ac o fewn y teulu o ysgolion? Beth yw'r tebygrwydd? Beth yw'r gwahaniaethau? Beth allai fod yn gyfrifol am y rhain e.e. a oes gan rai ysgolion strategaethau effeithiol i fynd i'r afael ag anghenion y disgyblion mwy galluog a dawnus? A oes unrhyw ffactorau cyd-destunol a all fod wedi effeithio ar berfformiad yn y Maes Dysgu hwn?
Graffiau Eraill Deilliant 6+ y Cyfnod Sylfaen **Siartiau 2.2b, 3.2b, 4.2b a 5.2b** **Siartiau 2.2c, 3.2c, 4.2c a 5.2c**	Dilynwch yr esboniadau ar gyfer graffiau Deilliant 5+
Siartiau 2.3a-c, 3.3a-c, 4.3a-c a 5.3a-c **Dosbarthiad Deilliannau Cyfnod Sylfaen – Meysydd Dysgu** 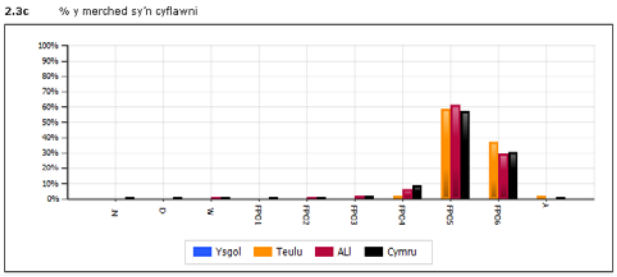 	**Beth mae'r graffiau'n ei ddangos?** Mae'r graffiau'n dangos cyfran yr holl ddisgyblion, bechgyn a merched, ar bob Deilliant Cyfnod Sylfaen yn yr ysgol yn 2012, ynghyd â'r dosbarthiad cymedrig ar gyfer eich teulu ystadegol, yr awdurdod lleol a Chymru. **Pam mae hyn yn bwysig?** Disgwylir i'r rhan fwyaf o blant gyflawni Deilliant Cyfnod Sylfaen a nodwyd ar gyfer y Cyfnod Sylfaen. Bydd rhai disgyblion wedi cyflawni Deilliannau Cyfnod Sylfaen is neu uwch. Mae'r graff yn eich galluogi i gymharu deilliannau'r ysgol â deilliannau mewn ysgolion tebyg eu cyd-destun, yn lleol ac yn genedlaethol **Cwestiynu'r data** Beth yw cyfran y disgyblion ar y lefel ddisgwyliedig? A oes cyfran sylweddol o ddisgyblion ar Ddeilliannau Cyfnod Sylfaen is neu uwch? A oedd cyfran sylweddol o ddisgyblion heb eu hasesu neu wedi'u datgymhwyso? Beth oedd y rhesymau am hyn? Sut mae deilliannau'r ysgol yn cymharu â deilliannau o fewn y teulu o ysgolion, yr awdurdod lleol ac yng Nghymru? Beth yw'r prif wahaniaethau (os o gwbl)? Beth all fod wedi achosi'r gwahaniaethau hyn e.e. y ffactorau cyd-destunol a allai fod wedi cyfrannu atynt?
Siart 6.1a a 6.1b	**Beth mae'r graffiau'n ei ddangos?** Mae'r graffiau'n dangos y gwahaniaethau mewn perfformiad

Cymharu Gwahaniaethau rhwng y Rhywiau yn ôl Maes Dysgu a threfniadaeth 6.1a % y disgyblion sy'n cyflawni deilliant 6+ 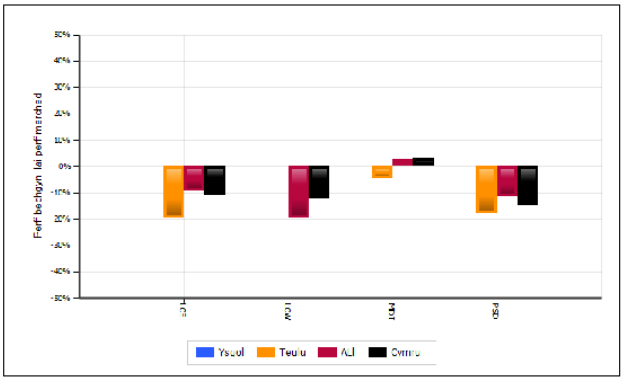 	(fel gwahaniaethau pwyntiau canrannol) ar Ddeilliant 5+ a 6+ rhwng bechgyn a merched yn 2012 yn y DCS ac yn y Meysydd Dysgu ar gyfer eich ysgol, ynghyd â chymedrau eich teulu ystadegol, yr awdurdod lleol a Chymru. **Pam mae hyn yn bwysig?** Mae hi'n bwysig cymharu gwahaniaethau rhwng y rhywiau yn yr ysgol gyda gwahaniaethau mewn ysgolion tebyg eu cyd-destun, yn lleol ac yn genedlaethol er mwyn pennu a oes gwahaniaethau sylweddol yn gyffredinol neu ar gyfer Meysydd Dysgu penodol. **Cwestiynu'r data** Sut mae gwahaniaethau rhwng yn rhywiau yn yr ysgol yn cymharu â'r gwahaniaethau yn eich teulu ystadegol, yr awdurdod lleol ac yng Nghymru? Pa Faes/Meysydd Dysgu sydd â'r gwahaniaeth mwyaf neu leiaf rhwng y rhywiau? A yw ffigurau'ch ysgol yn wahanol iawn i ffigurau'r ysgolion eraill sydd yn y teulu? Pam felly?
Siart 6.2a a 6.2b **Cymharu Gwahaniaethau rhwng y Rhywiau yn ôl Maes Dysgu a Blwyddyn** 6.2a % y disgyblion sy'n cyflawni deilliant 6+ 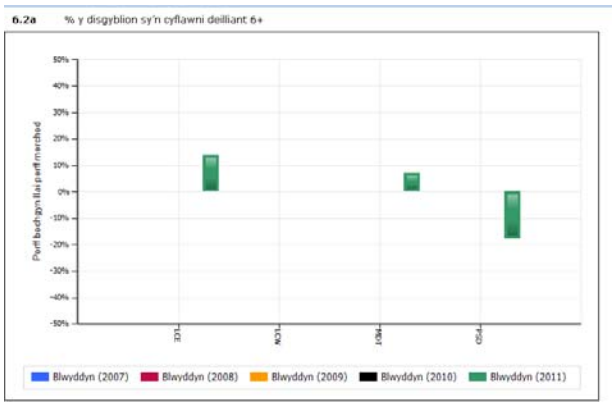 	**Beth mae'r graffiau'n ei ddangos?** Mae'r graffiau'n dangos y gwahaniaethau mewn perfformiad (fel gwahaniaethau pwyntiau canrannol) ar Ddeilliant 5+ a 6+ rhwng bechgyn a merched yn y DCS a'r Meysydd Dysgu. Noder yn y graffiau bod: • gwerth sero yn golygu nad oes gwahaniaeth rhwng perfformiad bechgyn a merched • gwerth negyddol yn golygu bod bechgyn yn perfformio'n waeth na merched • gwerth cadarnhaol yn golygu bod bechgyn yn perfformio'n well na merched **Pam mae hyn yn bwysig?** Ar y cyfan, mae deilliannau merched yn y Cyfnod Sylfaen yn well na rhai bechgyn. Mae hi'n bwysig datblygu a gweithredu strategaethau i wella perfformiad bechgyn. **Cwestiynu'r data** Pa Faes/Meysydd Dysgu sydd â'r gwahaniaeth mwyaf neu leiaf rhwng y rhywiau? Sut mae hyn wedi effeithio ar y DCS? A yw'r ysgol wedi gweithredu unrhyw strategaethau i fynd i'r afael â gwahaniaethau rhwng y rhywiau? A yw'r rhain wedi effeithio ar wahaniaethau rhwng y rhywiau?
Siartiau 7.1a a 7.1b **Presenoldeb yn yr Ysgol**	**Beth mae'r graffiau'n ei ddangos?** Mae'r graffiau'n dangos canran y sesiynau hanner diwrnod a fynychwyd a chanran y sesiynau a gollwyd oherwydd absenoldeb anawdurdodedig ar gyfer pob disgybl, yn fechgyn a merched, am y blynyddoedd 2008-12. Dangosir hefyd y ffigurau cymedrig ar gyfer yr awdurdod lleol a Chymru. **Pam mae hyn yn bwysig?** Mae angen i ddisgyblion fynychu'r ysgol er mwyn dysgu. Mae angen i ysgolion ddefnyddio amrywiaeth o strategaethau i leihau absenoldeb ac annog pob disgybl i fynd ati i ddysgu. Mae Estyn yn cydnabod hyn wrth ddadansoddi absenoldeb ac adrodd yn ei gylch mewn adroddiadau arolygu.

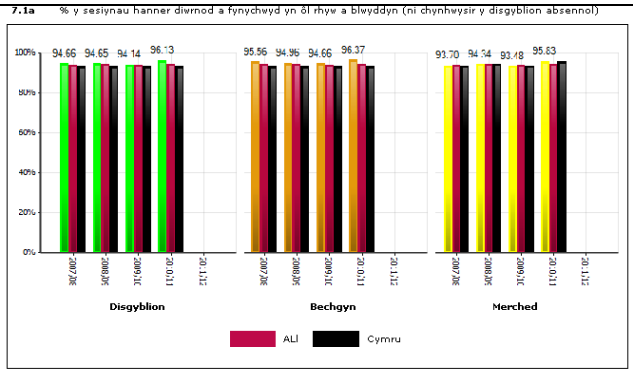

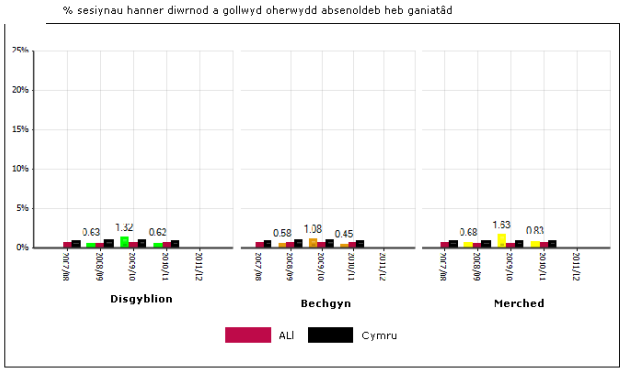

Cwestiynu'r data

Beth yw'r lefelau presenoldeb?
Sut y mae'r rhain yn cymharu â'r ffigurau ar gyfer yr awdurdod lleol ac yn genedlaethol?
A oes unrhyw dueddiadau ar gyfer bechgyn, merched neu'r holl ddisgyblion?
A ellir priodoli lefelau absenoldeb i ddisgyblion penodol yn yr ysgol?
Pa strategaethau sydd wedi'u defnyddio i fynd i'r afael ag absenoldeb disgyblion penodol?
Pa strategaethau sydd wedi'u defnyddio i fynd i'r afael ag absenoldeb yn gyffredinol?
A yw'r strategaethau hyn wedi effeithio ar bresenoldeb?

Siart 7.2a

Cymharu Ysgolion y Teulu

Dilynwch yr esboniadau ar gyfer graffiau blaenorol ar gymharu ysgolion y teulu

Siart 7.2b

Cymharu Ysgolion y Teulu – Gwahaniaethau rhwng y Rhywiau

Dilynwch yr esboniadau ar gyfer graffiau blaenorol ar wahaniaethau rhwng y rhywiau

Siart 7.3

Tabl presenoldeb ac absenoldeb

7.3 Presenoldeb ac absenoldeb - % y sesiynau hanner diwrnod

Presenoldeb ac absenoldeb

Teitl	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Presenoldeb	94.66	94.65	94.14	96.13	
Absenoldeb awdurdodedig	5.34	4.72	4.54	3.25	
Absenoldeb anawdurdodedig	0.00	0.63	1.32	0.62	

Ffynhonnell: Cofnod Presenoldeb Disgyblion

Beth mae'r tabl yn ei ddangos?

Mae'r tabl yn dangos canran y sesiynau hanner diwrnod a fynychwyd, ynghyd ag absenoldeb awdurdodedig ac anawdurdodedig ar gyfer eich ysgol am y pum mlynedd diwethaf.

Siart 8.1a
Perfformiad Meincnodi

Grwpiau Meincnodi FSM

Beth mae'r tabl yn ei ddangos?
Mae data cenedlaethol yn dangos cysylltiad cyson rhwng canran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim mewn ysgolion a chanlyniadau perfformiad. Ar y cyfan, mae cyrhaeddiad yn dirywio wrth i gymhwysedd am brydau ysgol am ddim gynyddu. Byddai'n annheg cymharu ysgolion â

8.1a Grwp meincnodi FSM - disgyblion oedran ysgol statudol sy'n gymwys am FSM

Teitl	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
1) Hydat, a ckan gymwys, 8%					
2) Dros 8% , hydat, a ckan gymwys 16%	10.14	11.92	13.96		
3) Dros 16% , hydat, a ckan gymwys 24%				16.62	16.45
4) Dros 24% , hydat, a ckan gymwys 32%					
5) Dros 32%					

ffigurau isel mewn perthynas â phrydau ysgol am ddim ag ysgolion â ffigurau uchel iawn.

I oresgyn hyn, mae ysgolion wedi'u gosod mewn 5 grŵp meincnodi yn seiliedig ar gymhwysedd am brydau ysgol am ddim (Tabl 8.1a). Dangosir y ffigurau prydau ysgol am ddim a'r grwpiau meincnodi ar gyfer eich ysgol am y pum mlynedd diwethaf ochr yn ochr â'r grwpiau meincnodi ar gyfer prydau ysgol am ddim.

Siartiau 8.1b-c ac 8.2a-e

Perfformiad Meincnodi

DCS a'r Meysydd Dysgu

Crynodeb Meincnodi Meysydd Dysgu

8.1b Crynodeb meincnodi: % sy'n cyflawni deilliant 5+ ym mhob Maes Dysgu fesul grŵp meincnodi FSM

Crynodeb o'r safleoedd o fewn y grŵp

Teitl	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Dangosydd y Cyfnod Sylfaen					1
Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu yn Saesneg					2
Sgiliau Iaith, Llythrennedd a Chyfathrebu yn y Gymraeg					
Datblygiad Mathemategol					1
Datblygiad Personol a Chymdeithasol, Lles ac Amrywiaeth Ddiwylliannol					1

Perfformiad Meincnodi Cenedlaethol – DCS a'r Meysydd Dysgu

8.1b Crynodeb meincnodi: % sy'n cyflawni deilliant 5+ ym mhob Maes Dysgu fesul grwp meincnodi FSM, parhad

Datblygiad Mathemategol

Teitl	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Yn y 25% uchaf					
Chwartel uwch					98.61
Yn y 50%- 25% uchaf					
Canolrif					91.11
Yn y 25% - 50% isaf					90.32
Chwartel is					85.71
Yn y 25% isaf					

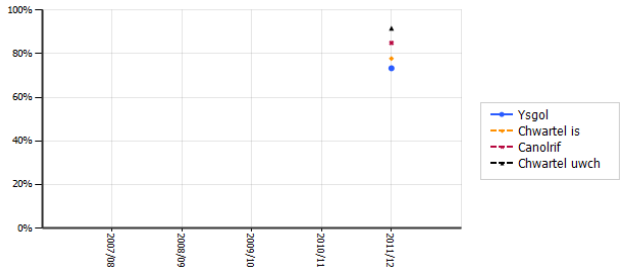

Beth mae'r tablau a'r graffiau'n ei ddangos?
Caiff perfformiad pob grŵp meincnodi ei ddadansoddi er mwyn pennu 4 band perfformiad. Mae 25% o ysgolion yn perthyn i bob band perfformiad – y cyfeirir atynt fel 'chwarteri'. Mae chwarter 1 yn cynrychioli'r 25% o ysgolion sy'n perfformio orau ac mae chwarter 4 yn cynrychioli'r 25% o ysgolion sy'n perfformio waethaf. Fel arfer, byddai ysgolion yn targedu bod yn y chwarter uchaf neu'r chwarter canol uwch.

Os yw canran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim wedi gostwng ar gyfer eich ysgol, hwyrach y bydd wedi symud i'r grŵp meincnodi nesaf i lawr. O hyn ymlaen, caiff eich perfformiad ei gymharu ag ysgolion â deilliannau Cyfnod Sylfaen uwch.

Os yw canran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim wedi cynyddu ar gyfer eich ysgol, hwyrach y bydd wedi symud i'r grŵp meincnodi nesaf i fyny. O hyn ymlaen, caiff eich perfformiad ei gymharu ag ysgolion â deilliannau Cyfnod Sylfaen is.

Gall newidiadau o'r fath effeithio ar eich perfformiad meincnodi hyd yn oed os bydd deilliannau disgyblion yn aros yr un fath neu'n gwella.

Hwyrach y bydd ysgol yn perfformio'r un fath dros sawl blwyddyn ond gall ei pherfformiad meincnodi newid oherwydd bod y ffiniau chwarterol yn symud.

Pam mae hyn yn bwysig?
Mae data meincnodi cenedlaethol yn eich galluogi i gymharu perfformiad eich ysgol â pherfformiad ysgolion eraill o dan amgylchiadau economaidd-gymdeithasol tebyg (gan ddefnyddio canran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim fel dangosydd amddifadedd).

Cwestiynu'r data
Beth yw deilliannau meincnodi'r Cyfnod Sylfaen?
Pa Feysydd Dysgu sydd â'r deilliannau meincnodi gorau? Pa Feysydd Dysgu sydd wannaf?

A yw'r ysgol yn cael mantais neu anfantais o fod ar ben uchaf neu ben isaf yr amrediad prydau ysgol am ddim yn ei grŵp?

Siart 8.3a

Beth mae'r tablau a'r graff yn ei ddangos?
Mae data cenedlaethol yn dangos cysylltiad yn gyson rhwng

Meincnodi Perfformiad
Presenoldeb

8.3 - Presenoldeb

8.3a % y sesiynau hanner diwrnod a fynychwyd, fesul safle yng ngrwp meincnodi perthnasol FSM (Noder: mae'r echelin-y yn y siart hwn yn rhedeg o 80% i 100%)

Teitl	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Chwarter uchaf					
Chwarter canol uwch				93.91	
Chwarter canol is	94.19		93.43		
Chwarter isaf		93.23			

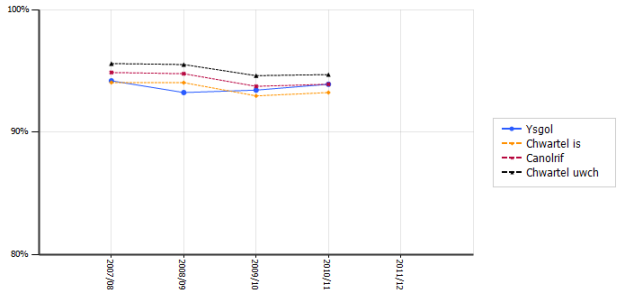

canran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim a phresenoldeb yn yr ysgol. Ar y cyfan, mae absenoldebau'n cynyddu wrth i gymhwysedd am brydau ysgol am ddim gynyddu. Byddai'n annheg iawn cymharu ysgolion â ffigurau isel mewn perthynas â phrydau ysgol am ddim ag ysgolion â ffigurau uchel iawn. I oresgyn hyn, mae ysgolion wedi'u gosod mewn 5 grŵp meincnodi yn seiliedig ar gymhwysedd am brydau ysgol am ddim (**gweler tabl 8.1a**). Dangosir y ffigurau prydau ysgol am ddim a'r grwpiau meincnodi ar gyfer eich ysgol dros y pum mlynedd diwethaf ochr yn ochr â'r grwpiau meincnodi cenedlaethol ar gyfer prydau ysgol am ddim.

Caiff lefelau presenoldeb pob grŵp meincnodi eu dadansoddi er mwyn pennu 4 band presenoldeb. Mae 25% o ysgolion yn perthyn i bob band perfformiad – y cyfeirir atynt fel 'chwarteri' (**gweler tabl 8.3a**). Mae chwarter 1 yn cynrychioli'r 25% o ysgolion â'r lefelau presenoldeb uchaf ac mae chwarter 4 yn cynrychioli'r 25% o ysgolion â'r lefelau presenoldeb isaf. Fel arfer, byddai ysgolion yn targedu bod yn y chwarter uchaf neu'r chwarter canol uwch.

Os yw canran y disgyblion yn eich ysgol sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim wedi gostwng, hwyrach y bydd wedi symud i'r grŵp meincnodi nesaf i lawr. O hyn ymlaen, caiff eich perfformiad ei gymharu ag ysgolion â lefelau presenoldeb uwch.

Os yw canran y disgyblion yn eich ysgol sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim wedi cynyddu, hwyrach y bydd wedi symud i'r grŵp meincnodi nesaf i fyny. O hyn ymlaen, caiff eich perfformiad ei gymharu ag ysgolion â lefelau presenoldeb is.

Gall newidiadau o'r fath effeithio ar eich perfformiad meincnodi hyd yn oed os bydd ffigurau presenoldeb disgyblion yn aros yr un fath neu'n gwella.

Mae'r graff meincnodi 8.3 yn dangos newidiadau o'r fath yn gliriach. Mae'r llinell ysgol yn dangos sut mae lefelau presenoldeb wedi newid dros y pum mlynedd diwethaf. Mae'r tair llinell arall yn cynrychioli'r ffiniau chwarterol rhwng y bandiau 25%. Hwyrach y bydd ysgol yn perfformio'r un fath dros sawl blwyddyn ond gall ei berfformiad meincnodi newid oherwydd bod y ffiniau chwarterol yn symud.

Pam mae hyn yn bwysig?
Mae data meincnodi cenedlaethol yn eich galluogi i gymharu presenoldeb eich ysgol â pherfformiad ysgolion eraill o dan amgylchiadau economaidd-gymdeithasol tebyg (gan ddefnyddio canran y disgyblion sy'n gymwys am brydau ysgol am ddim fel dangosydd amddifadedd).

Cwestiynu'r data
Beth yw deilliannau'r meincnodi?
A oes unrhyw dueddiadau mewn perfformiad meincnodi?
A yw grŵp meincnodi'r ysgol wedi newid?
A yw lefelau presenoldeb yr ysgol wedi newid?
A yw'r ysgol yn cael mantais neu anfantais o fod ar ben uchaf neu ben isaf yr amrediad prydau ysgol am ddim yn ei grŵp?
A oes unrhyw dueddiadau ar gyfer bechgyn, merched neu'r holl ddisgyblion?
A ellir priodoli lefelau absenoldeb i ddisgyblion penodol yn yr

	ysgol? Pa strategaethau sydd wedi'u defnyddio i fynd i'r afael ag absenoldeb disgyblion penodol? Pa strategaethau sydd wedi'u defnyddio i fynd i'r afael ag absenoldeb yn gyffredinol? A yw'r strategaethau hyn wedi effeithio ar bresenoldeb?